

[H. P. Johansen.]

Slige Ting som Tuberkulose og Rygskævhed ser man jo nu engang ikke tværs igennem Klæderne. Dette forekommer mig at være en rammende Begrundelse for Nødvendigheden af at indføre Skolelæger, thi det er sikkert en rigtig Bedømmelse af Forholdet, at man meget ofte ikke ser Sygdommene, og at Sygekasselægen og Hjemmets Læge derfor slet ikke faar Kendskab til eventuel Sygdom hos Børnene; det kan kun den omhyggelige Skolelæge, han har alle Betingelserne for i Tide at opdage Skavankerne.

De Undersøgelser, der er foretaget, hvor man allerede har indført Skolelæger, viser jo, at en ret stor Brøkdæl af Skolebørnene endogsaa allerede i det første Skoleaar har adskillige legemlige Skavanker. Jeg skal blot her anføre et enkelt Eksempel, hentet fra Københavns Kommuneskoler; det ligger nogle Aar tilbage, men Billedet er næppe anderledes den Dag i Dag, i hvert Fald er det næppe lysere. Man har her undersøgt 8 000 Børn i Skolernes Begynderklasser, og det viste sig, at næsten 1 000 Børn havde Svagheder med Hensyn til Syn, Hørelse eller Tale, 128 af Børnene havde Hjertefejl, og over 1 000 andre Børn viste andre sygelige Tilstande. Endvidere var der 15—16 pCt. af de nyindmeldte Elever, som viste sig at være undervægtige. Undersøgelser i enkelte Landdistrikter viser sine Steder et noget lignende Billede. Lad mig ogsaa i denne Forbindelse citere en Udtalelse af Professor Schiøtz. Han siger, at man gør blodig Uret mod Børnene ved at lade saadanne Forhold gaa deres skæve Gang. Selv om det er en skarp Bedømmelse, maa man vistnok give ham Ret i denne Udtalelse.

Jeg skal slutte disse Bemærkninger med at sige, at de Iagttagelser, jeg her har nævnt fra Oslo, falder nøje sammen med den Erfaring, jeg personlig har gjort. Naar man i 25—30 Aar har haft sin daglige Gerning ved en stor Skole med flere Hundrede Børn, har man ikke saa sjældent iagttaget Børn, hvis Udseende var præget af en eller anden Sygdom, og denne Iagttagelse har man gjort, uden at man i Almindelighed havde Mulighed for at faa konstateret, hvor lidt eller hvor meget det drejede sig om. Selvfølgelig har man meget ofte følt Savnet af en Skolelæge, til hvem Henvendelse kunde ske, og der er sikkert mange af Skolernes Lærerkræfter, hvem det er gaaet paa samme Maade.

Jeg mener, at man — især ud fra et Forældresynspunkt, men ogsaa fra et Lærersynspunkt — maa glæde sig over det Lov-

forslag, der her er fremsat, og paa mit Partis Vegne vil jeg anbefale Lovforslaget til velvillig og hurtig Behandling her i Tinget. Jeg tilføjer, at selvfølgelig er der visse Enkeltheder, som ogsaa jeg kan ønske at se lidt nærmere paa i et Udvalg, og ved Afslutningen af denne Debat agter jeg derfor at foreslaa et saadant Udvalg nedsat.

Stegger Nielsen: Spørgsmaalet om Indførelse af en Skolelægeordning i vort Land har været fremme i Diskussionen i nogle Aar, og nægtes kan det ikke, at der her foreligger et Problem, som det er berettiget at tage op. Hertil kommer, at adskillige Tilfælde i vore Skoler, f. Eks. af Tuberkulosesmitte, i de senere Aar har gjort Spørgsmaalet yderligere aktuelt. Den nedsatte Skolehygiejnekommision har arbejdet med denne Sag og afgivet en omfattende Betænkning derom i 1938.

Et forebyggende og kontrollerende Lægetilsyn i vore Skoler, Statsskoler, Folkeskoler og private Skoler, som Lovforslaget tager Sigte paa, med Børn, Lærere og det ved Skolen ansatte Personale kan anerkendes i sit Princip, selv om der nok er en Del Mennesker, der vil mene, at det offentlige her griber ind paa et Omraade, der burde være forbeholdt Hjemmene; men selv om man gerne indrømmer, at noget saadant, altsaa Indgreb af denne Art, skal man være forsigtig med, maa det vist desværre ogsaa erkendes, at Hjemmene ikke selv med den bedste Vilje kan skabe den sundhedsmæssige Sikkerhed for deres skolesøgende Børn, som man maa haabe, at et effektivt Skolelægetilsyn i nogen Maade kan; og en Konstatation af Sygdomsanlæg og Spirer til fremtidige Lidelser hos et Barn, som taget under Behandling i Tide kan forebygges, vil være en Velgerning for Barnet og dets Hjem. Derfor vil jeg straks sige, at mit Parti billiger Forslagets Princip om en obligatorisk Skolelægeordning af kontrollerende og forebyggende Karakter.

Om Lovforslagets Opbygning i Enkeltheder kan der selvsagt være noget delte Meninger; det vil der altid være om en Lovgivning af helt ny Karakter. At Ordningen gøres obligatorisk saavel for Børnene som for Kommunerne, er der efter hele Sagens Betydning næppe noget at sige til; ogsaa af den Grund, at Fritagelse kan ydes ved Fremvisning af Lægeattest, der godtgør, at Barnet ad anden, privat Vej er under Lægetilsyn af mindst samme Omfang.

Lovforslagets § 2 siger, at for hver Skolelæge kan der ansættes en Skolesundhedsplejerske. Det ligger i Ordet „kan“, at det er